

กูด ได้ให้ความหมายของ "อาชีวศึกษา" ว่า "โครงการศึกษาซึ่งมีระดับต่ำกว่า การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกฝนผู้เรียนให้สามารถรับวิชาชีพเฉพาะอย่างทีตนได้ เลือกสรรไว้ หรือจัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานชั้นสูงที่ประจำทำงานแล้ว การศึกษาดังกล่าว รวมแขนงเหล่านี้ คือ การศึกษาการช่างและอุตสาหกรรม ช่างเทคนิค เกษตรกรรม ธุรกิจการค้า และสหเวชกรรม" ^๒ ชนุ แสงศักดิ์ ได้ให้ความหมายของคำ "อาชีวศึกษา" ไว้ว่า "เป็นการศึกษาที่ใ้กว้างแบบหรือโครงการไว้ เพื่อที่จะให้นักเรียนแต่ละคนได้มีการพัฒนาทักษะ ความสามารถ ความรู้ ความเข้าใจ หักสนกคิตที่ตี่ นิสัยการทำงานที่ดี และความพึงพอใจที่จะทำงาน ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วมีความจำเป็นสำหรับผู้ที่ออกไปประกอบอาชีพ ให้ปฏิบัติงานทำเป็นหลักฐาน มีความก้าวหน้าในการรับจ้าง อันเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการผลิตของชาติ"

กล่าวโดยสรุปแล้ว การอาชีวศึกษานำมาซึ่งการศึกษาด้านอาชีพเพื่อผลิตช่างฝีมือระดับกลาง และมีโครงการเพื่อที่จะให้นักเรียนแต่ละคนได้มีการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญแห่งตนในด้านการทำงานและเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย จากคำจำกัดความของคำว่า "อาชีวศึกษา" ทำให้เห็นว่าการอาชีวศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หากไม่มีอาชีวศึกษา เราก็ไม่สามารถที่จะใช้ทรัพยากรคน (Human Resources) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาเศรษฐกิจจึงต้องอาศัยการพัฒนา กำลังคน (Manpower Development) คือการพัฒนาอาชีวศึกษาให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อเป็นกำลังและแรงงานสำหรับพัฒนาเศรษฐกิจ

^๑ Carter V., Good, Dictionary of Education p. 603

^๒ ชนุ แสงศักดิ์, คร. "การบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา" เอกสารประกอบการประชุม อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนอาชีวศึกษาทั่วประเทศ

ความมุ่งหมายของการอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ก็เพื่อช่วยให้นักเรียนมีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในการทำงานแขนงที่ตนมีความถนัด เพื่อจะได้นำไปใช้ประกอบอาชีพในภายหน้า

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างกำลังคนในระดับดังกล่าว จึงได้พยายามปรับปรุงอาชีวศึกษาแขนงต่าง ๆ โดยจัดตั้งโครงการพัฒนาอาชีวศึกษาขึ้น โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับอาชีวศึกษาให้มัธยมศึกษาตอนปลายสาขาวิชาทางอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เพื่อผลิตคนลงมือระดับกลางให้มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอตามความต้องการกำลังคนของประเทศ จำนวนโรงเรียนและวิทยาลัยที่ได้รับการคัดเลือกปรับปรุงตามโครงการนี้มี ๒๕ โรงเรียน ประเภทอุตสาหกรรม ๑๕ โรงเรียน ประเภทเกษตรกรรม ๑๐ โรงเรียน จำนวนเงินที่ลงทุนในการปรับปรุงการอาชีวศึกษาประมาณ ๔๕๐ ล้านบาท ใ้มาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. เงินจากธนาคารโลกประมาณ ๑๒๐ ล้านบาท
๒. เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย ประมาณ ๑๒๐ ล้านบาท
๓. เงินงบประมาณแผ่นดินประมาณ ๒๑๐ ล้านบาท

วิทยาลัยเทคนิคเป็นสถานซึ่งผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาโดยตรง และการผลิตกำลังคนด้านนี้จะมีประสิทธิภาพหรือว่าประสบปัญหาความสูญเปล่า ไม่มีผู้ใดให้ค่าตอบแทนจะพิจารณาตามข้อเท็จจริงแล้วไม่ควรจะเกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาระดับนี้เลย เพราะว่ามีผู้ที่มีโอกาสเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนั้น จะต้องเป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกแล้ว และจำนวนนักศึกษาสมัครเข้าเรียนในวิทยาลัยเทคนิคเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ละวิทยาลัยทำการสอบคัดเลือกเอง วิชาที่สอบคัดเลือกได้แก่คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิชาชีพเฉพาะแขนงวิชา และวิชาอื่น ๆ ที่จำเป็นและเห็นสมควร ซึ่งแตกต่างออกไปแต่ละวิทยาลัย

๑. สมุทแสงศักดิ์ คร., เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน

๒. ศึกษาธิการ, กระทรวง เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน

จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนแต่ละวิทยาลัยมีมากพอให้คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้าเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ จะเห็นได้จากจำนวนผู้สมัครเข้าเรียนในปีการศึกษา ๒๕๑๑ ขุกระดับดังนี้

วิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ	มีผู้สมัคร	๔,๔๒๓ คน	รับได้	๑,๕๑๔ คน	(๒๑.๖๕ %)
วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	มีผู้สมัคร	๑,๒๕๗ คน	รับได้	๕๕๑ คน	(๔๓.๘๓%)
วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้	มีผู้สมัคร	๔๘๖ คน	รับได้	๔๓๔ คน	(๘๙.๐๒ %)
วิทยาลัยเทคนิคตาก	มีผู้สมัคร	๕๑๑ คน	รับได้	๒๒๒ คน	(๔๔.๒๓ %)
วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ	มีผู้สมัคร	๑,๑๖๖ คน	รับได้	๕๖๑ คน	(๓๕.๕๕ %)

จากข้อเท็จจริงเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในแต่ละวิทยาลัยนั้น มีผู้สมัครมากพอให้คัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถจริง ๆ เข้าเรียน จึงทำให้ในจิตคิดว่า ความสูญเสียทางการศึกษาระดับนี้ไม่ควรจะมี ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าเรียนและความสำเร็จจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของสภาพการศึกษาระดับนี้ ซึ่งตามอุดมคติแล้ว จำนวนผู้เข้าเรียนกับจำนวนผู้สำเร็จควรจะเท่ากัน แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่าจำนวนผู้สำเร็จมักจะน้อยกว่าจำนวนผู้เข้าเรียนเสมอไป ดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทุกหลักสูตร มีเพียง ๕๑๑ คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียนในปีการศึกษา ๒๕๑๐ มีถึง ๑,๐๖๖ คน แสดงว่านักศึกษาผู้นี้มีผู้ไม่สำเร็จการศึกษาถึง ๑๑๕ คน สำหรับวิทยาลัยเทคนิคอื่น ๆ ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน จำนวนนักศึกษาซึ่งไม่สำเร็จการศึกษานี้เอง ทำให้เกิดความสูญเสียทางการศึกษาขึ้น

วิทยาลัยเทคนิค, กอง คำชี้แจงหน้าที่ คุณภาพ และปริมาณงานของกองวิทยาลัยเทคนิค เพื่อขอตำแหน่งผู้อำนวยการ กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๑๑ - หน้า ๗๓

๒ เรียงเดียวกัน หน้า ๗๕

ขงส์ วงษ์พันธ์ ได้ให้ความหมายของความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาไว้ว่า คือการที่รัฐต้องสูญเสียเงินทอง วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนกำลังคนและเวลาโดยไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทนชดเชยทางคุณค่า

รายงานการวิจัยเกี่ยวกับความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณอัตราปริมาณความสูญเสียเปล่าในแง่ต่าง ๆ กัน ทั้งวิทยาลัยเทคนิควัดพระธาตุ พุศพันธ์ ได้กล่าวถึงความสูญเสียเปล่าในแง่ของผู้สำเร็จการศึกษาแล้วไม่มีงานทำ และทำงานไม่ตรงตามที่เรียนมา ในระดับอาชีวศึกษา กล่าวคือในปี พ.ศ. ๒๕๐๕, ๒๕๐๘, ๒๕๐๙ มีผู้ไม่มีงานทำถึง ๓๓.๒๐ % , ๕.๐๗ % และ ๙.๘๘ % ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ทำงานไม่ตรงตามที่เรียนมา มี ๓๓.๒๒ % เฉพาะ พ.ศ. ๒๕๐๘ เท่านั้น และบอกสาเหตุของความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาไว้ว่าเนื่องจากการศึกษายังสอนไม่ถึงอาชีพ

ลักษณะความสูญเสียเปล่าอีกแง่หนึ่งได้แก่รายงานของอุทัย เคชะตานนท์ ได้กล่าวถึงความสูญเสียเปล่าในแง่ของเวลาและจำนวนเงินที่เสียไปเพราะครูลา พบว่าครูลาป่วยมากที่สุดถึง ๕๘.๘๑ % ลากิจ ๓๓.๘๕ % ลาคลอดบุตร ๕.๒๓ % ลาอุปสมบท ๑.๒๒ % ลาศึกษาต่อมีจำนวนน้อยที่สุด ๐.๘๗ % รัฐต้องเสียเงินไปเพราะครูลาคนละ ๓๘๓.๕๐ บาทต่อปี และบอกสาเหตุที่ทำให้เกิดความสูญเสียเปล่าซึ่งได้แก่ ภาวะการสมรสของครู เพศของผู้บังคับบัญชา ตำแหน่งชั้นต่าง ๆ ของครู โรคประจำตัวของครู การหารายได้พิเศษ

* ขงส์ วงษ์พันธ์ "ความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา" ศูนย์ศึกษา ๗ : ๔๔ - ๕๗
กรกฎาคม ๒๕๐๘

๒ กมลา นุศพันธ์ "การติดตามวัดผลผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในโรงเรียนและวิทยาลัยของกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๕, ๒๕๐๘, ๒๕๐๙ บทคัดย่อรายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ของข้าราชการกรมอาชีวศึกษา

๓ อุทัย เคชะตานนท์ การศึกษาค่าความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาอันเนื่องมาจากวันลาของครูโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา ๒๕๐๘
ปริญญาโท คุรุศาสตรมหาบัณฑิต ๒๕๐๘

รายงานปริมาณความสูญเปล่าในแง่ของเวลาและเงินอีกฉบับหนึ่งได้แก่ รายงานการวิจัยของ
 โมตรี คุมชัย และคณะ เรื่อง เวลาที่สูญเสียไประหว่างปีการศึกษา ๒๕๐๒ ในประเทศไทย
 เป็นรายงานปริมาณความสูญเปล่าในแง่ของเวลาและเงินในระดับการศึกษาซึ่งต่ำกว่าระดับ
 มหาวิทยาลัย พบถึงโรงเรียนที่สังกัดกรมวิสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมอาชีวศึกษา
 กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนต้องสูญเสียเวลาไประหว่างการศึกษ
 ประมาณ ๓๐.๕๒ % ในแง่ของเงินที่ต้องเสียไปเฉลี่ยแล้วเงินเดือนครูทั้งหมดทุกลักษณะ
 โรงเรียน เงินที่จ่ายให้ครูในระหว่างหยุดเทอม โรงเรียนต้องจ่ายเงินให้ครูโดยครูไม่ต้อง
 ทำการสอน ดำรงการหยุด ๐ วัน เสียเงินประมาณ ๔ ล้านบาท

รายงานปริมาณความสูญเปล่าทางการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว เป็นลักษณะความ
 สูญเปล่าในแง่ของเวลาและจำนวนเงิน แต่ยังมีลักษณะการสูญเปล่าอื่น ๆ ที่ควรจะศึกษาอีก
 ได้แก่ความสูญเปล่าซึ่งเนื่องจากการเรียนซ้ำกว่ากำหนด (Repetition) และการออก
 กลางคัน (Drop outs) รายงานสำคัญที่ศึกษาความสูญเปล่าทำนองนี้ได้แก่รายงาน
 ของแผนกวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นการหาความสูญเปล่า
 ทางการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยทั้ง ๕ แห่งของประเทศไทย โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์
 ระหว่างการเข้าเรียนและความสำเร็จของนิสิตรุ่น ๒๔๔๔ - ๒๕๐๔ มุ่งที่จะแยกให้เห็น
 เฉพาะความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเรียนซ้ำกว่ากำหนดหรือการออกกลางคัน
 ผลการวิจัยปรากฏว่า **เรโซประสิทธิภาพ (Efficiency Ratio)** ในมหาวิทยาลัย
 รุ่น ๒๔๔๔ - ๒๕๐๔ = .๔๐ เรโซประจำปีแตกต่างกันระหว่าง .๔๔ - .๕๓

* โมตรี คุมชัย และคณะ. ความสูญเปล่าในแง่เวลาที่เสียไประหว่างปี ๒๕๐๒ ของโรงเรียนในประเทศไทย รายงานการวิจัย ๒๕๐๓

๒ Prachoomsuk Achava-Amrungs and Staffs, "The Relationship University Input and Output Concerning Student Enrollment and Graduation in Thailand 1955 - 1961" A Research Report, Department of Educational Research, Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok; 1968

ส่วนเรื่อความสูญเสีย (Wastage Ratio) = ๒๔ เรื่อความสูญเสียประจำปี
ทางกัน ๒๕ - ๒๔ และเสียค่าใช้จ่ายเนื่องจากนิตออกกลางกันประมาณ ๔๕ ๐๐
อำนาจ สรรบใ้การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย รุน ๒๔๔๔ - ๒๕๐๔ มีประสิทธิภาพ
ความที่ตกหวังไว้ ถ้าจะมีความสูญเสียบ้างก็เนื่องจากการ ออกกลางกัน

การวิจัยของแผนกวิจัยการศึกษาดังกล่าวดำเนินได้ให้ความรู้และกำหนดของ
ระบบการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยว่าอยู่ในสภาพใด รายละเอียดในการวิจัยเป็นที่น่าสนใจ
และให้แนวทางสำหรับการวิจัยเรื่อง ลักษณะการสูญเสียเปล่าทางการศึกษาของนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคโดยตรง เพราะเป็นการศึกษาความสูญเสียเปล่าในแง่ของความสัมพันธ์
ระหว่างการ เข้าเรียนและความสำเร็จเหมือนกัน แต่ทว่าเป็นการศึกษาความสูญเสียเปล่า
ระดับวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งไม่มีผู้ใดห้ามกอน

ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาความสูญเสียเปล่าในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่าง
การ เข้าเรียนและความสำเร็จนั้น ได้มีผู้รายงานเฉพาะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็คือ
รายงานของวัชร บุนนาค ซึ่งโดยแบ่งนิตออกเป็น ๓ ประเภท คือประเภทที่ ๑
นิตที่ออกจากมหาวิทยาลัย โดยได้รับความสำเร็จทางการศึกษา รวมทั้งผู้ที่เคยสอบตกซ้ำชั้น
หรือแก้ตัวบางวิชา ประเภทที่ ๒ นิตที่ออกจากมหาวิทยาลัยโดยได้รับอนุปริญญา ประเภทที่ ๓
นิตที่ไม่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุน ๒๕๐๒ - ๒๕๐๔ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะยังมี
ความสูญเสียเปล่าเนื่องจากการสอบซ้ำชั้น และการออกกอนสำเร็จการศึกษาอยู่อีกจำนวนมาก
ทั้งที่มีการคัดเลือกนิตอย่างเข้มงวดทุกปี

รายงานทำนองเดียวกันนี้ได้แก่รายงานของวาสนา คำคุณ เป็นรายงาน

วัชร บุนนาค ประสิทธิภาพทางการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นิตเข้าเรียน รุน ๒๕๐๒ - ๒๕๐๔ ปริญญาทิพนธ์ คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต ๒๕๑๓

วาสนา คำคุณ ประสิทธิภาพทางการศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา นักเรียนเข้าเรียนแผนกฝึกหัดครู ๒๕๐๔ - ๒๕๑๐ ปริญญาทิพนธ์
คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต ๒๕๑๓

เกี่ยวกับความสูญเปล่าในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าเรียนและความสำเร็จเช่นเดียวกัน แต่เป็นการศึกษาความสูญเปล่าในระดับมัธยมศึกษาส่วนกลาง

เมื่อพิจารณาปริมาณความสูญเปล่าทางการศึกษาของประเทศใกล้เคียง จะพบจากรายงานของยูเนสโก (Unesco) ว่า พ.ศ. ๒๕๐๓ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศอัฟกานิสถาน ซึ่งดำเนินการโดยกลุ่มผู้วางแผนของยูเนสโก มีความมุ่งหมายที่จะวัดประสิทธิภาพของระบบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ได้ทำการสำรวจโรงเรียนในเมืองคาบูล (Kabul) และสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในต่างจังหวัดมาอีกจำนวนหนึ่ง ได้ติดตามผลการเรียนของเด็กโดยตลอดจนจบชั้นปีที่ ๖ วิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการศึกษาโดยใช้สูตร

$$\text{เรขภาพประสิทธิภาพ} = \frac{\text{จำนวนปีที่นักเรียนไล่ตามหลักสูตร}}{\text{จำนวนปีที่นักเรียนใจจริง}}$$

ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้สูตรนี้ในการคำนวณหาประสิทธิภาพทางการศึกษาในการวิจัยเรื่องนี้ จากการศึกษพบว่าการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษามีประสิทธิภาพเพียง ๓๐ % เท่านั้น เป็นที่น่าสังเกตว่า รายงานการวิจัยของประเทศอัฟกานิสถาน ได้ศึกษาเฉพาะประสิทธิภาพของระบบโรงเรียน แต่ไม่ได้ศึกษาในแง่ของความสูญเปล่าอันเนื่องจากการออกกลางคัน และการเรียนซ้ำกว่ากำหนด

001171

ส่วนประเทศพม่า ได้รายงานว่ามี ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ คณะกรรมการทางเทคนิคและอาชีพศึกษา (The Committee on Technical and Vocational Education) ได้ศึกษาถึงความสูญเปล่าในชั้นประถมศึกษาพบว่า ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๖๓ - ๑๙๖๗ ความสูญเปล่าของชั้นปีที่ ๑ - ๒ มีประมาณ ๓๐ % และชั้นปีที่ ๑ - ๔ ประมาณ ๔๕ % และในปี ค.ศ. ๑๙๕๗ คณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับการศึกษา (The Educational Enquiry Committee) ได้หันไปสนใจความสูญเปล่าเนื่องจากการออกกลางคัน พบว่าความ

^a Ministry of Education, "Measuring Efficiency of the School System" Education in Afghanistan 1964 (Bangkok : Unesco Reginal Office for Education in Asia, 1964.)

^b Technical Seminar on Educational Wastage and School Dropouts, Bangkok, 5 - 12 September 1966 Report of Burma (Bangkok : Unesco Reginal Office for Education in Asia 1966)

ความสูญเปล่าในชั้นปีที่ ๑ - ๔ มีปริมาณ ๔๔ % ถ้าเปรียบเทียบกับ การสำรวจที่ผ่านมาแล้ว จะพบว่าความสูญเปล่าอันนี้ค่อนข้างลดลงจาก ๔๕ % เป็น ๔๔ % และในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ แมก ซอย มิน (Mg Soe Min) แห่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแรงกุน ได้เสนอ วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาตรี ในหัวข้อ การศึกษาเหตุของความสูญเปล่าในระดับประถมศึกษา (An Investigation in the causes of Wastage in a Primary Education) โดยทำการสำรวจในเมือง ๒ แห่ง แยกศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในชนบทและโรงเรียน ประถมศึกษาในเมือง พบว่าความสูญเปล่าของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ นั้น โรงเรียนใน ชนบทเป็น ๓๓ % ส่วนโรงเรียนในเมือง ๒๑ % แสดงให้เห็นความแตกต่างกันระหว่าง โรงเรียนในเมืองและโรงเรียนในชนบท

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ชาวก์ เฮอร์ (Chowdhury) : ได้ทำการสำรวจเพื่อ หาความสูญเปล่าเนื่องจากการออกกลางคันและการ เรียบนกว่ากำหนดในโรงเรียน ๒๔ แห่ง ในเบงกอลตะวันตก ประเทศอินเดีย พบว่าความสูญเปล่าเนื่องจากการออกกลางคัน ๓๑.๑ % ความสูญเปล่าเนื่องจากการ เรียบนกว่ากำหนด ๓๘.๔ %

ถ้าจะเปรียบเทียบความสูญเปล่าทางการศึกษาระหว่างประเทศได้แก่รายงาน ของ จวาล ภารัตานกุล เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งยูเนสโกได้ให้ทำการวิจัยเปรียบเทียบการ สูญเสียทางการศึกษาในระดับประถมศึกษา ระหว่างประเทศมาลายู ฟิลิปปินส์ และไทย ปรากฏว่านักเรียนที่สอบตกระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๔ ในมาลายูไม่มีนักเรียนสอบตกเลย

* P., Chowdhury, Report an Investigation into the Problem of Wastage and Stagation in Primary Schools in the District of 24 Parganas, (Calcutta : Directorate of Education, Government of West Bengal, 1965)

Chawal, Pearatanakul : Report Comparative Study of School Wastage in the Primary Education in Malaya, Philippine and Thailand (Unesco : 1963)

เพราะใช้ระบบการเลื่อนชั้นอัตโนมัติ (Automatic Promotion) ในระดับปีที่ ๑ - ๔ และไปสอบในชั้นปีที่ ๕ ผู้สอบตกจะไม่ได้รับประกาศนียบัตรของรัฐ แต่มีสิทธิให้ออกจากโรงเรียน ส่วนในฟิลิปปินส์ และไทยมีการสอบตก และสอบตกมากทุกชั้น โดยเฉพาะประเทศไทย มีนักเรียนระดับนี้สอบตกมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่าง ๓ ประเทศ จากรายงานการสัมมนาเรื่องความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาและนักเรียนที่ออกกลางคัน ซึ่งจัดโดยยูเนสโก เมื่อวันที่ ๕ - ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๘ ณ กรุงเทพฯ นั้น ใ้กรายงานว่า ประเทศในอาเซียมีความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาอย่างมากมาย ในเรื่องของกำลังคน การเงิน และอุปกรณ์ต่าง ๆ เนื่องจากการออกกลางคันและการเรียนซ้ำกว่ากำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา ในจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียน ๑๐๐ คนไม่ถึง ๕๐ คน ที่เรียนจนถึงชั้นปีที่ ๔ และมีประมาณ ๕๐ คน เท่านั้นที่จบประถมศึกษาจากการสูญเสียเปล่านี้เอง ถ้าคำนวณดูแล้วแต่ละประเทศต้องเสียงบประมาณทางการศึกษาไปประมาณ ๒% - ๒๗% ของงบประมาณการศึกษาทั้งหมด

วรรณคดีทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นมีแนวคิดใกล้เคียงทั้งในค่านิยมและวิธีการกับการวิจัยเรื่องนี้ แต่เป็นรายงานความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นส่วนมากรองลงมาเป็นระดับมหาวิทยาลัย แต่ไม่มีความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาระดับวิทยาลัยเทคนิคและจึงกล่าวได้ว่างานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยใหม่ที่ยังไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน ทั้งในประเทศและนอกประเทศ

Technical Seminar on Educational Wastage and School Dropouts, Op. Cit.